

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobkyně:

O. P.

státní příslušnost Ukrajina

zastoupená advokátem Mgr. Ladislavem Bártou

sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalované:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

za účasti:

B. O.

o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 30. března 2020, č. j. MV- 36178-4/SO-2020, ve věci povolení k přechodnému pobytu

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 30. března 2020, č. j. MV- 36178-4/SO-2020 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 10 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Ladislava Bárty, sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou soudu dne 29. 4. 2020 a následně doplněnou dne 25. 6. 2020 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 1. 2020 č. j. OAM-16416-17/PP-2019 ve věci zamítnutí žádosti žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu, a to podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Žalobkyně v žalobě vymezila jediný žalobní bod, a to, že správní orgány nesprávně vyhodnotily povahu vztahu žalobkyně a jejího českého partnera, když dospěly k názoru, že se nejedná o vztah natolik „intenzivní“, aby jej bylo možné považovat za trvalý. Žalobkyně s takovým názorem nesouhlasí, přičemž odkazuje na zjevně nesprávně zjištěný a vyhodnocený skutkový stav, jakož i nesprávnou aplikaci pojmu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Aplikaci rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 9. 2015 č. j. 4 Azs 151/2015- 35 považuje žalobkyně za nesprávnou a mimoběžnou, když v případě žalobkyně a jejího partnera jde o vztah typicky družský, úměrný jejich věku. Pokud žalovaná vycházela pouze z doby trvání jejich vztahu a postupného „ladění“ vzájemných plánů do budoucna, nemohla dospět k obhajitelnému názoru, že jde o vztah nedostatečné intenzity. Trvání vztahu po dobu jednoho roku je jistým vodítkem pro vyhodnocení kritéria trvalosti, tuto lhůtu však nelze prohlásit za nepřekročitelnou mez limitující vztah jako trvalý.
3. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že správní orgán I. stupně postupoval v řízení o žádosti tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Při svém rozhodování vycházel z výpovědi žalobkyně do protokolu dne 2. 12. 2019 i výpovědi partnera jako svědka. Na základě zjištěných skutečností dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že v době vydání rozhodnutí nebylo možno deklarovaný vztah považovat za vztah trvalý, a to především

s ohledem na krátkou dobu jeho trvání, neexistenci společného hospodaření a nesourodost dlouhodobějších plánů do budoucna. Žalovaná navrhl zamítnutí žaloby.

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen „s. ř. s.“) a byl vázán žalobním tvrzením.
5. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobkyně podala dne 23. 9. 2019 u správního orgánu I. stupně žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K žádosti přiložila cestovní doklad, resumé vztahu s přítelem B. O. včetně jeho občanského průkazu, potvrzení o ubytování na adrese V. J. X, O. a smlouvu o základním zdravotním pojištění cizinců uzavřenou s VZP. Správní orgán I. stupně požádal policii o prověření pobytu žalobkyně na adrese jejího bydliště. Dne 21. 10. 2019 obdržel správní orgán I. stupně odpověď, že při pobytové kontrole nebyl nikdo zastížen, avšak policie vyslechla sousedku paní B. Z., která potvrdila, že žalobkyně na adrese skutečně bydlí a že ji pravidelně potkává společně s jejím druhem. V rámci správního řízení byli jak žalobkyně, tak její přítel vyslechnuti správním orgánem I. stupně, a to zejména k popisu jejich vztahu a společného bydlení. Následně byla žalobkyně vyrozuměna dne 5. 12. 2019 o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí, čehož osobně využila dne 18. 12. 2019.
6. Správní orgán I. stupně ve věci rozhodl dne 16. 1. 2020 tak, že žádost zamítl s odůvodněním, že žalobkyni nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí rozebral přehledně jednotlivé podmínky, které musí cizinec splňovat, aby mohl být považován za rodinného příslušníka občana EU. Správní orgán I. stupně na str. 3 svého rozhodnutí uvedl, že v souvislosti s rozsudkem NSS sp. zn. 4 Azs 151/2015-35 považuje minimálně roční trvání vztahu za nezbytné pro naplnění podmínky trvalosti vztahu, s výjimkou případů, kdy pár vychovává společné dítě jednoho z partnerů. Dospěl k závěru, že předložené doklady, zprávy z pobytové kontroly, ani provedený výslech a svědecká výpověď neprokazují, že má žalobkyně s panem B.O. trvalý partnerský vztah, který je dostatečně pevný a intenzivní. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalované.
7. Předmětem přezkoumávaného správního řízení byla žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu podle zákona o pobytu cizinců. Pro přezkum napadeného rozhodnutí je rozhodné znění zákona o pobytu cizinců do 30. 6. 2020, a to s ohledem na datum zahájení správního řízení (23. 9. 2019).
8. Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.

9. Podle § 15a odst. 2 písm. b), se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje též cizinec, který prokáže, že má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.
10. Krajský soud se neztotožňuje se způsobem vyhodnocení správních orgánů obou stupňů, že vztah žalobkyně a jejího druha nesplňuje požadavek trvalého partnerského vztahu ve smyslu § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dílčí závěry, k nimž správní orgán I. stupně dospěl a které žalovaná převzala, učiněné zejména na základě výsledků žalobkyně a jejího partnera, nemají oporu v jimi uváděných skutečnostech. Je nutno podotknout, že žalobkyně a její partner si ve svých výpovědích v ničem neodporovali, naopak shodně popsali jejich seznámení, včetně sestěhování, způsob, jakým tráví volný čas spolu, s rodinou i s přáteli, jakým způsobem se který z nich podílí na nákladech za bydlení, nákupy a jiné. Pokud správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že se rozcházejí v názorech na společnou budoucnost, a z toho vyvozuje nestabilitu jejich vztahu, krajský soud tento názor nesdílí. Soud má za přirozené, že se představy o tak citlivých tématech jako svatba či plánované narození dítěte nemusí vždy absolutně shodovat. Žalobkyně na otázku, zda plánuje děti a uzavření sňatku, uvedla: „*prozatím nechci děti- momentálně se nechci vdát není to nutné*“, a na otázku ohledně představ o společné budoucnosti: „*já chci barák protože chci pěstovat rajčata- hodlám prodat byt Ukrajině to bychom mohli být 900 000 Kč můj sen je mít dům a pěstovat rajčata*“. Na stejné otázky odpověděl přítel žalobkyně následovně: „*já bych chtěl, ale ona netrvá na sňatku, ale do budoucna bych se chtěl oženit*“. Dále: „*já bych chtěl a ona se tváří, že v dohledné době nechce mít děti*“ a „*v dohledné době nehodláme stavět a určitě ne v době kde je vše předražené*“.
11. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí po obsáhlé rekapitulaci výpovědí žalobkyně a jejího partnera izolovaně vyhodnotil právě výše citované odpovědi tak, že partneři nemají společný závazek, vztah netrvá rok, jde o pouhé „chození“ a nelze usuzovat, že se jedná o trvalý vztah. V další části odůvodnění správní orgán připustil existenci blízkého vztahu, ale opakovaně akcentoval nedostatečnou délku vztahu, jestliže trvá méně než 1 rok, což považuje za zcela zásadní kritérium. Naopak nevyhodnoceny zůstaly ty odpovědi, v nichž oba partneři opakovaně uvedli, že plánují společnou budoucnost, chtějí bydlet v ČR, vztah je pro ně důležitý, mimo to žalobkyně uvedla, že plánuje prodat svůj byt na Ukrajině a získat tak prostředky na vlastní společné bydlení. Takové vyhodnocení důkazů považuje krajský soud za jednostranné a nerespektující plně povinnost správního orgánu přihlížet ke všemu, co v řízení vyšlo najevo (§ 50 odst. 4 správního řádu).
12. Podle § 68 odst. 3 zákona číslo 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se v odůvodnění správního rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Povinnost správního orgánu vypořádat se dostatečným a přesvědčivým způsobem s námitkami účastníků řízení platí o to více pro odvolací správní orgán, neboť samotným smyslem a účelem odvolacího řízení je právě přezkum správnosti

napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jak vyplývá z § 89 odst. 2 citovaného zákona.

13. Trvalostí a intenzitou vztahu ve smyslu § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců se opakovaně zabýval rovněž NSS. Pokud žalovaná, která závěry prvostupňového rozhodnutí plně aprobovala, odkázala v napadeném rozhodnutí na rozsudek NSS sp. zn. 4 Azs 151/2015- 35, z něhož vyvodila podmínku délky trvání vztahu 1 rok, je nutno souhlasit s názorem žalobkyně, že tento judikát vycházel ze zcela odlišné skutkové situace. V označeném rozsudku byl posuzován vztah cizince a jeho české partnerky, ovšem žadatel byl doposud ženatý s občankou Kosova, s níž měl dvě děti, na které přispíval, takže vztah s občankou ČR nebyl za této situace shledán perspektivním.
14. NSS se však v označeném rozsudku vyjádřil k otázce prokazování existence trvalosti vztahu nikoliv pouze z pohledu jeho délky. Uvedl rovněž: „*Trvalost partnerského vztahu je přirozeně možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z předpokládatelného budoucího vývoje vztahu a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významným vodítkem pro její posouzení mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak dlouho již vztah trvá, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. Stejně tak důležité je ale posouzení, zda partneři plánují společnou budoucnost, přemýšlejí již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera. Jinými slovy, kvantitativní stránka vztahu pro účely § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona je zpravidla naplněna tehdy, pokud lze u posuzovaného vztahu již mluvit o určité společné minulosti a zároveň vše nasvědčuje tomu, že vztah bude i v budoucnosti nadále pokračovat. Při posuzování trvalosti partnerského vztahu má ovšem primární význam samotné plynutí času, které svědčí ve prospěch trvalosti vztahu, pokud pouto mezi partnery dosahuje stále dostatečné intenzity.*“ a dále: „*Vedle těchto příkladem uvedených skutečností, které se vztahují k posouzení samotného partnerského vztahu, je nutné ale zohlednit i další významné okolnosti, které mohou mít význam jak pro hodnocení trvalosti a hloubky tvrzeného vztahu, tak pro samotné řízení, kvůli kterému je partnerský vztah hodnocen. Bude se jednat například o zjištění, zda přiznání statusu cizinci dle § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona nebrání určitá významná překážka, zda partnerský vztah nevznikl účelově v určité fázi řízení, jak se o něm správní orgán dozvěděl či jak dlouho řízení trvá. Okolností, kterou lze při hodnocení trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU zohlednit, může být i to, zda osoby takto spolužijící mají jinou rodinu, jaké jsou důvody jejich odloučení od původního manžela a rodiny a jaký je vztah s těmito blízkými.*“

Krajský soud zdůrazňuje, že ve smyslu ust. § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců trvání vztahu v délce jednoho roku není obligatorní podmínkou pro získání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Úkolem správních orgánů v řízení o takové žádosti je vyhodnotit povahu, pevnost a intenzitu vztahu. Tvrzený partnerský vztah je nutno posuzovat komplexně z mnoha výše popsanych hledisek. Jakkoliv judikatura zdůrazňuje význam délky vztahu pro prokázání jeho trvalosti, současně vymezuje další kritéria, která je nutno vyhodnotit a zdůrazňuje nezbytnost komplexního posouzení.

15. Soud uzavírá, že z důvodů shora uvedených posoudil napadené rozhodnutí žalované jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. K nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí soud přihlíží i bez návrhu (srov. rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002, č. 359/2004 Sb.). Soud proto zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti (ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Současně věc vrátil žalované k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s), a proto vyhodnotí vztah žalobkyně a jejího druha přezkoumatelnými úvahami ze všech v úvahu přicházejících kritérií, nikoliv pouze z pohledu délky vztahu, případně doplní dokazování o další svědecké výpovědi např. rodinných příslušníků rodiny partnera žalobkyně nebo jejich přátel.

16. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšné žalobkyni vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplacených soudních poplatků ve výši 3 000 Kč za podanou žalobu a 1000 Kč za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, a dále z nákladů za právní zastoupení, a to za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby) po 3 100 Kč a 2 x režijní paušál po 300 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění). Náklady řízení celkem pak představuje částka 10 800 Kč.
17. Soud proto uložil žalované zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to podle ust. § 64 s. ř. s., ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), k rukám advokáta, který žalobkyni v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř. týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.
18. O náhradě nákladů řízení zúčastněné osoby bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 5 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na výkon rozhodnutí.

Ostrava 24. března 2021

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu